

6 SÄKERHETSREKOMMENDATIONER

6.1 Nya rekommendationer

Olycksutredningscentralen rekommenderar att Trafiksäkerhetsverket ska säkerställa förverkligandet av följande nya rekommendationer:

6.1.1 Utredning av surrning av knippen med bandrullar

Före banden som håller samman knippet med bandrullar brast hade banden blivit lösare och flyttats under behandlingen efter surrningen på fabriken och under transport. De lösa banden möjliggjorde att knippet med rullar kunde luta under transport. För att säkerställa en tillräcklig spänning på banden och att banden ska hållas på plats rekommenderar Olycksutredningscentralen att:

SSAB ska fastställa och kalkylmässigt verifiera den sammanhållande surrningen för bandstålrullar, med beaktande av de belastningar som hanteringen på fabriken medför och de tväraccelerationer som riktas mot rullknippet vid järnvägstransport. [2017-S3]

Det är ändamålsenligt att utreda de accelerationer som järnvägsmaterielen orsakar lasten i samarbete med den som bedriver järnvägstrafik och samtidigt utnyttja resultaten från gångegenskapstesterna.

6.1.2 Lastning av knippen med bandrullar i vagnar

Gångegenskaper hos vagnarna som används för att transportera rullar uppfyller kraven i den europeiska normen¹, men de tväraccelerationer som riktas mot vagnarnas underreden ligger nära gränsvärdet och t.o.m. överstiger det under korta tider. Vid en kalkylmässig bedömning av tröghetsmomentet som placeringen av lasten åstadkommer i den lastade vagnen konstaterades att det är gynnsammare att placera tunga rullar mitt i vagnen i vagg 2 och 4 snarare än i vagg 1 och 5. För att placeringen av lasten inte ska förorsaka onödig ansträngning på lastsurrning, vagnmateriel och banan, rekommenderar Olycksutredningscentralen att:

VR ska utreda de bästa platserna för rullarna i vagnarna för att förbättra transportegenskaperna och beakta resultaten i lastningsinstruktionerna. [2017-S4]

6.1.3 Insamling och analys av säkerhetsdata

Surrningsbanden har varit lösa och brustit under lagerhantering eller transport. I SSAB:s produktion har det även identifierats ett problem där surrningsbanden i bandrullar som lyfts och rullas på lagerområdet blir lösa. Brustna surrningsband hade förnyats, men ingen avvikelse hade registrerats om dessa. Dessutom framgick det i undersökningen att bandrullar hade fallit eller börjat luta under transport även tidigare, men uppgifter var inte tillgängliga om alla fall.

¹ EN 14363.

För att informationen om avvikelser ska kunna utnyttjas, rekommenderar Olycksutredningscentralen att:

SSAB ska för att identifiera riskerna samla uppgifter om avvikelser i anslutning till surring, lagerhantering och transport och behandla dessa. [2017-S5]

Utifrån analyserade data kan man förutse även nya och uppkommande risker. Avvikelser som inträffar under järnvägstransport ska behandlas tillsammans med den som bedriver järnvägstrafik.

6.2 Övrigt att beakta och förslag

Som övriga observationer konstaterar Olycksutredningscentralen att järnvägsoperatörerna ska påminna lokförarna om att tröskeln att meddela eventuella iakttagna missförhållanden ska hållas låg.